

Режисерка Надія Парфан
Продюсер Ілля Гладштейн
Іван Гаврилишин – головний герой, учасник хору
Документальний. За підтримки Держкіно України, за сприяння телеканалу Current Time та Львівської кінокомісії Україна, Phalanstery Films. 2019
Фестивалі: Vision du Reel, Warsaw Film Festival, Одеський міжнародний кінофестиваль, Astra Film Festival



Глядачі про фільм «Співає Івано-Франківськтеплокомуненерго»

Олександра Кравченко:

Перед показом Співає Івано-Франківськтеплокомуненерго / Heat Singers Надя сказала, що фільм зробить боляче. Справді, за кулісами музичної комедії про хор комунальників відкривається реальна драма про боротьбу маленьких, але великих людей за життя конаючого пострадянського левіафана – теплокомунікаційних систем, чиї понівечені іржею, піснявою та корупцією життєві системи – єдиний спосіб зігріти сотні тисяч містян у пекельні зимові холоди. Лупати щороку цю стіну плачу, де з одного боку – діряви батареї, а з іншого – неоплачені пенсіонерами рахунки – соціально-побутова трагедія.

Але що справді зробило боляче – це тотальна невдячність, яку ці люди отримують за свою роботу. Осатанілі споживачі послуг волають, погрожують та нарікають у чотири пошарпани «нокії», ллють іржаві слози та гарячі прокльони на голови комунальників, «яким вони платять шалені гроші». Невдячність ця, ясне діло, виникає як системна даність: конфлікт між працівниками ТКЕ та споживачами послуг безкінечними бюрократичними лабіринтами збоченої системи комунальних служб виходить далеко за межі людського.

Й оці люди, які все життя відгібають за недосконалість системи, на яку не мають майже ніякого впливу, замість того, щоб зненавидіти людство і розлючену спитись, співають у хорі українських народних пісень, репетиція щосереди.

Для мене цей фільм – поетичне українське кіно, яке, при всьому цьому, зображає цього левіафана теплокомунікаційних систем не жахливо потворою, а трагічним чарівним музичним ковчегом, по трубах якого ці маленькі великі люди вистукують молотками та розвідними ключами ніжний ембієнт людяності.

Людмила Острівська:

У Тернополі відбулася прем'єра документальної трагікомедії режисерки Надії Парфан «Співає Івано-

Франківськтеплокомуненерго», створеного за підтримки Державного агентства України з питань кіно. Фільм викликав здивування як в Україні, так і в світі. Такого неочікуваного, соціально різнопланового, натурального фільму в нас іще не було. Стрічка брала участь у конкурсі МКФ у Кракові, її бачили на одному з найбільших документальних кінофорумів світу у швейцарському місті Нyon. Спілка кінокритиків України серед переможців другої Національної премії кіно-критиків «Кіноколо» у номінації «найкращий документальний фільм» назвала саме цю роботу Надії Парфан. Японська компанія NHK – найбільший радіо- і телемовник в Азійсько-Тихоокеанському регіоні – придбала права на показ «комунальної трагікомедії». Це перший український документальний фільм, який покажуть на японському телебаченні.

Українська режисерка народилася в Івано-Франківську. Вивчала культурологію, урбаністику та соціальну антропологію у Філадельфії (США), курс документальної режисури у Кіношколі Анджея Вайди у Варшаві (Польща), Школі кіно і телебачення у Лондоні (Велика Британія). Її мама працює в комунальній установі і співає в хорі. Дідуся режисерки був директором і засновником теплокомуненерго та збудував систему опалення для міста Івано-Франківська в 60-ті роки. Як видно з фільму, і як ми знаємо із стану роботи наших котелень, ця система з того часу не особливо змінилася. Надія Парфан і присвятила фільм своїй родині. Родзинка його в тому, що оператори занотовують робочі моменти установи, до якої найбільше у мешканців претензій, куди телефонують і як до фахівців з надзвичайних ситуацій, і як до ремонтників будь-якої сфери, і як до об'єкта, з яким можна «спустити пар», коли негаразди в батареях чи гаманцеві. Це історія про буквальне і переносне тепло. Головний герой – колектив підприємства «Івано-Франківськтеплокомуненерго», профспілку якого багато років очолює Іван Васильович Гаврилишин. Також 15 років він

опікується профспілковим хором "Чорнобривці", в якому співають інженери, комірники, диспетчери, ремонтники, бухгалтери та інші співробітники. Утих умовах це своєрідна «психотерапія». Іван Васильович всіляко спонукає людей брати участь у різноманітних конкурсах серед комунальників – і хор справді посідає призові місця. Іван Васильович трепетно ставиться до дипломів та дбайливо вставляє їх у рамочки. Втім, коли починається опалювальний сезон, то «спочатку людям тепло – а вже потім співати». І трудовий колектив намагається полагодити застарілі комунікації, поки розгнівані споживачі штурмують гарячу лінію.

І хоч у фільмі нема жодної поставленої сцени, як стверджують творці фільму, вражают визначена чітка сюжетна лінія, монтаж і творчий потенціал авторів. Знайдено роботу телеоператорів, я, переглядаючи фільм, відзначила титанічну роботу організаторів зйомок і самих «артистів», які не реагували на камеру, а говорили те, що думають, що треба говорити і робити в тій чи іншій ситуації. Документалка виглядає як справжнє кіно, зберігаючи щирість емоцій. Творцям вдалося знайти, розбудити артистизм у реальних людях.

Наталя Діденко:

Так важко мені описати те, що я бачила.

Періодично чомусь хотілося розридатися, потім ловила себе на тому, що сидиш і весь час усміхаєшся, ніби побачила когось такого близького, кого й не сподівалася побачити, щось таке зайнішло в твою душу... Таке сильне, справжнє, рідне, болюче, таке велике і таке просте.

Чесність, щирість, професійність, головні життєві цінності, якісі часом шекспірівські потрясаючі глибини – і вічний наш потяг до пісні, до краси...

Обов'язково подивітесь це диво – «Співає Івано-Франківськтелекомуненерго».

Олександр Голобородько:

Під час перегляду стрічки мені інколи здавалось, що івано-франківські комунальники нагадують античних герой... Статура, монументальність, колорит... Окремого слова заслуговує «неorealістична» гра головного героя – профспілкового лідера, а за сумісництвом аматора співу – Івана Васильовича. Хочеться продовження його кіножиття, щоб він змінив «професію пенсіонера» на якусь іншу... Мені б хотілося – на... народного артиста.

Чудова, натуральна гра інших комунальників, «акторів другого плану».

Звук та пісня у цій стрічці (на неї пішло три роки!) – рівнозначні із героями фільму.

Чудовий монтаж.

Чудові знайомства.

Автори визначили жанр стрічки як «документальна трагікомедія», а мій варіант – «дебют українського музично-співочого неorealізму»...

Анастасія Рябчук (медіасередовище «Контур»):

Акцент фільму на аматорському хоровому колективі ко-



мунальників є дуже вдалим рішенням. Він показує прагнення працівників комунальних служб бути прийнятими у їхній людяності, а не лише як оранжеві жилети з абревіатурою ІФТКЕ. Спів стає своєрідною «зброєю слабких» (термін Джеймса Скота) і спротивом невтішним перспективам і відчутту безвиході. Калькою з англійської, фільм «творить справедливість» (*does justice*) не тільки нашому досвіду полишеності напризволяще з сумними реаліями теплокомунаційної інфраструктури, а й нашому досвіду солідарності й людяності. Цей фільм сумний, але на диво оптимістичний, банально побутовий, але на диво поетичний. Мабуть, так і стається, коли приділяти працівникам Івано-Франківськтелекомуненерго ту увагу, яку ми зазвичай відводимо поезії і філософії.

